

A close-up photograph of a pig's face, showing its large, floppy ears and dark, moist snout. The pig is looking slightly to the right. The background is a bright blue sky with scattered white clouds.

Vägledning för slaktgrisar med DanBred Duroc

Gård&Djurhälsan

FRISKA DJUR GER VÄLMAENDE GÅRDAR

kottforetagen.se

gardochedjurhalsan.se

Vägledning för uppfödning av slaktgrisar med DanBred Duroc som faderras

Denna vägledning bygger på praktiska erfarenheter från svenska slaktgrisproducenter som använder DanBred Duroc som faderras. Under introduktionsperioden (som sträcker sig över tre år) har produktionsresultaten i slaktgrisedet följts upp noga med hjälp av WinPig.

De produktionstekniska mått som registrerats är: Slaktvikt, klassning (köttprocent), dödlighet, daglig tillväxt och fodereffektivitet (MJ NE per kg tillväxt)

Vi har även tittat på hälsoläget vilket man kan läsa mer om i rapporten:

"Hur man lyckas med uppfödning av DanBred Duroc under svenska förhållanden".

Rapporten finns på www.kottforetagen.se

Sammanfattningsvis under de tre år som studien pågått, har vi sett att de danska normerna och rekommendationerna fungerar väl, även under svenska förhållanden.

Studien visade på följande viktiga saker att tänka på:

- Att utfodra efter en högre norm än vad som tidigare varit brukligt i svensk grisproduktion kostar mer, men kan ge tillbaka ännu mer i form av högre fodereffektivitet, ökad daglig tillväxt och högre slaktvikter. Förutsättningen är dock att man vet vad grisen får. Omsättningsförluster i blötfodret måste, så långt det är ekonomiskt försvarbart, förebyggas.
- Vi behöver gå högre i slutgiva än de danska rekommendationerna, eftersom vi slaktar grisarna vid tyngre vikter.
- Ett gott hälsoläge är A och O. En frisk gris äter med god aptit och är en effektiv foderomvandlare.
- Mäta och väga blir viktigare än någonsin. För att hjälpa grisen med DanBred-genetik att prestera på toppnivå och för att få ett ekonomiskt optimalt produktionsresultat behöver man:
 - väga grisen vid insättning och helst följa upp tillväxten genom att väga grisarna i en referensbox.
 - ha koll på fodret genom att analysera ingående råvaror och regelbundet göra siktanalyser.
 - ha daglig koll på utfodringen och justera givorna ofta och offensivt.
 - göra produktionsuppföljningar och ta fram omgångsrapporter kontinuerligt. "Utan spaning, ingen aning!"

Utfodring av slaktgrisar med Danbred Duroc som faderras

På de gårdar som vi följt under tre år har danska normer använts ända sedan DanBred Duroc introducerades som faderras. Danska normer för aminosyror utgår från vilken fodereffektivitet man har i sin besättning och det finns alternativa normer för enfas- respektive flerfasutfodring.

När det gäller normer för mineraler och vitaminer gäller dessa oavsett fodereffektivitet. De danska normerna är omräknade från FESv (foderenheter för växande grisar) till MJ NEv där 1 foderenhet = 9 MJ NEv (källa SEGES).

Danska rekommendationer

För att nå bästa möjliga resultat rekommenderar DanBred följande antal utfodringar:

- 5 utfodringar per dag för nyinsatta grisar.
- 3 utfodringar per dag till grisar som nått slutgivan.

Rekommendationen är också att grisarna ska ligga så högt i fodergiva upp till 60 kg att ca 30 % av ventiler- na/boxarna behöver sänkas i giva.

Management

Det som genomsyrar managementet på de gårdar vi följt är strikta rutiner och noggrann uppföljning. Insättningsvikten är alltid känd och underlättar för att sätta grisarna på rätt fodergiva från start.

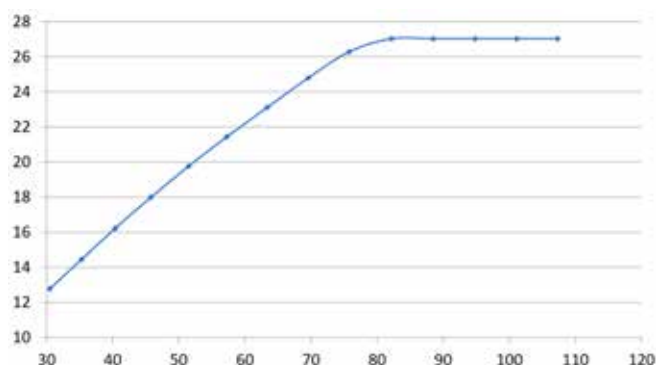
- 1:a skicket görs ca 9–10 veckor efter insättning. Tidpunkten styrs av antalet grisar i boxen och tillgänglig ätyta per gris.
- 3–4 skick inklusive tömning.
- Slutgivan kan höjas med max 10 % efter 1:a skicket.

Dagens slaktgrisar har den genetiska förmågan att prestera på höga nivåer, förutsatt att de får vara friska och att de får ett foder som lever upp till grisens kapacitet vad det gäller foderutnyttjande och tillväxt.

Svenska erfarenheter

- 4 utfodringar per dag under hela uppfödningen
- Högre slutgiva då våra grisar är tyngre vid slakt. (30–31 MJ NEv).
- Daglig foderjustering så att grisarna snabbt kommer upp på kurvan, som ska vara rätt anpassad efter grisens vikt.
- Kontrollera om det förekommer förlust av aminosyror i foderledningar och bestäm vilken åtgärd som ska vidtas (Läs mer om detta i rapporten: "Hur man lyckas med uppfödning av DanBred Duroc under svenska förhållanden".)

Figur 1. Utfodringskurva enligt DanBred

Nedan visas danska normer för aminosyror och mineraler. Vi har här valt att visa exempel på enfas eller trefas beroende på vilken fodereffektivitet man har i sin besättning.

SEGES uppdaterar normerna en gång per år och normerna nedan är från 4 juni 2020.

Här hittar du de danska normerna i sin helhet:

https://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Foder/Indhold_foder/Naeringsstoffer.

Tabell 1. Danska normer för aminosyror och mineraler vid enfas- respektive trefasutfodring.

MJ NEv/kg tillväxt 30–115 kg	Viktintervall för aktuell blandning i kg och utifrån besättningens fodereffektivitet.								
	25–45			45–75			75–115		
< 23,4 tre faser en fas				30–115					
23,4–24,8 tre faser en fas	25–45				45–75			75–115	
>24,8 tre faser en fas			25–45		30–115		45–75		75–115
						30–115			
Normer för smältbart protein och smältbara aminosyror, gram per MJ NEv									
Lysin	1,11	1,06	1,00	0,93	0,89	0,86	0,82	0,79	0,77
Methionin	0,34	0,32	0,30	0,28	0,27	0,26	0,24	0,23	0,23
Methionin+Cystin	0,61	0,59	0,57	0,54	0,51	0,50	0,49	0,47	0,47
Treonin	0,70	0,67	0,64	0,61	0,59	0,57	0,54	0,52	0,51
Tryptofan	0,22	0,21	0,20	0,19	0,18	0,17	0,16	0,16	0,15
Isoleucin	0,57	0,54	0,52	0,50	0,47	0,46	0,43	0,42	0,41
Leucin	1,07	1,02	0,98	0,93	0,89	0,86	0,82	0,79	0,77
Histidin	0,34	0,32	0,31	0,30	0,29	0,28	0,27	0,26	0,24
Fenylalanin	0,60	0,57	0,54	0,50	0,48	0,47	0,44	0,42	0,41
Fenylalain+Tyrosin	1,11	1,06	1,00	0,93	0,89	0,86	0,82	0,79	0,77
Valin	0,73	0,70	0,67	0,62	0,60	0,58	0,56	0,53	0,52
Protein, minimum	15,0	14,7	14,4	14,2	13,8	13,3	12,8	12,3	12,0
Smältbart Fosfor	0,31	0,30	0,29	0,27	0,26	0,24	0,23	0,22	0,22
Kalcium utan Fytas	0,89	0,87	0,84	0,80	0,78	0,76	0,74	0,73	0,73
Kalcium 60–100% Fytas*	0,83	0,81	0,79	0,74	0,72	0,70	0,69	0,70	0,68
Kalcium 150–250% Fytas	0,80	0,78	0,76	0,71	0,69	0,67	0,66	0,64	0,64
Natrium	0,20	0,19	0,19	0,18	0,17	0,17	0,16	0,14	0,14
Klorid	0,33	0,31	0,31	0,30	0,28	0,28	0,26	0,24	0,24
Kalium	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28
Magnesium	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04

Mikromineraler totala mängder i fodret, dvs tillsatt + naturligt innehåll per MJ NEv till slaktgrisar 30–115kg

Järn, mg	8,9
Koppar, mg	0,7
Mangan, mg	4,4
Zink 0-150% Fytas, mg	11,1
Jod, mg	0,02
Selen	0,02

När det gäller eventuella förluster av aminosyror, och då främst lysin, i blötfodret, har danskarna som vedertagen åtgärd att alltid kompensera för detta. Hur stor kompensationen blir är gårdsspecifik beroende på hur utfodringsanläggningen ser ut, längden på ledningarna, rördiameter, restmängder med mera.